

Tantalus

Tantalus, filius Iovis, rex Lyiae *erat*. Magnas divitias *possidebat*.

Aliquando secum *cogitabat*:

„Quid mihi *deest*? Omnia *possideo*, amicus deorum *sum*.

Dei me etiam *invitant*,

ut conviviis suis *intersim*.

dass ich ... teilnehme. // ... teilzunehmen.

Quis honorem tantum *accepit*?

Libenter cum deis *ceno* et saepe eos *visito*,

ut arcana eorum *cognoscam*.

Quisnam me impedit *potest*,

(Quis-nam)

ne ea (arcana) hominibus *prodam*?

(Achtung: ne heißt „dass“ nach Verben des Fürchtens und Hinderns!)

Nam eo consilio arcana deorum *prodam*,
in der Absicht

ne homines deos *timeant*.

Vidi enim [eos neque virtute neque potentia neque prudentia homines superare].

Tum homines non iam *curabunt*,

ut deos sacrificiis *adorent*.

Consilia deorum non *ignoro*. Cenae eorum *intersum*. Quid inter me et eos *est*?

Ambrosiam *edo*, nectar *bibo*.

Quis prohibere *potest*,

(Achtung: ne heißt „dass“ nach Verben des Fürchtens und Hinderns!)

ne cibos deorum hominibus *tradam*?

Id unum *studeo*, id unum *opto*,

Um dieses eine bemühe ich mich

ut [deos sapientes non esse] *demonstrem*.

Nam [se omnia videre, audire, scire] *putant*.

(im aci: Reflexivpronomen se wird zum Subjekt im dass-Satz:) sie glauben, dass sie

Servis meis *imperabo*,

ut cibum deis ignotum *parent*.

eine den Göttern unbekannte Speise (parent kommt hier von parare - zubereiten)

Imperabo,

ut Pelopem, filium meum, *trucident* et deis pro cena *apponant*.

Decipiam eos!

Ego, Tantalus rex, magnos deos *prudentia mea superabo!*

Grammatik:

Die Prädikate in den *ut-* und *ne-*Sätzen stehen im **Konjunktiv Präsens**.

In *ut-/ne-*Sätzen wird der Konjunktiv in der Regel mit dem Indikativ übersetzt! 😊

Darum könnt ihr diesen Text übersetzen, ohne vorher die Konjunktivformen gelernt zu haben.

Im Folgenden geht es um diese Konjunktivformen. In den *ut-* und *ne-*Sätzen tauchen auf:

intersim, cognoscam, prodam, timeant, adorent, tradam, demonstrem, parent, trucent, apponant.

Es fällt hoffentlich auf, dass alle in der 1. Pers. Sg. die Endung *-m* und in der 3. Pers. Pl. die Endung *-nt* haben. Daraus kann man für die seit langem bekannten Endungen schließen:

m, _____, _____, _____, _____, _____.

Man erkennt den Konjunktiv Präsens also nicht an der Endung. Woran dann?

Ein Blick auf die Konjugationen hilft:

<i>intersim</i>	- <i>esse</i>	- Ausnahme
<i>cognoscam</i>	- <i>cognoscere</i>	- kons. Konj.
<i>prodam</i>	- <i>prodere</i>	- kons. Konj.
<i>timeant</i>	- <i>timēre</i>	- e-Konj.
<i>adorent</i>	- <i>adorare</i>	- a-Konj.
<i>tradam</i>	- <i>tradere</i>	- kons. Konj.
<i>demonstrem</i>	- <i>demonstrare</i>	- a-Konj.
<i>parent</i>	- <i>parare</i>	- a-Konj.
<i>trucent</i>	- <i>trucidare</i>	- a-Konj.
<i>apponant</i>	- <i>apponere</i>	- kons. Konj.

Wenn man die Formen dann in die Konjugationstabelle einträgt und je ein Beispiel aus der i- und der gem. Konjugation hinzufügt (, die im Text nicht auftauchen), wird schnell klar, woran man den Konjunktiv Präsens erkennt.

a-Konjugation	e-Konjugation	i-Konjugation	gem. Konj.	kons. Konj.	Ausnahmen
<i>demonstrem</i>				<i>cognoscam prodam tradam</i>	<i>intersim</i>
<i>adorent</i> <i>parent</i> <i>trucent</i>	<i>timeant</i>	<i>audiant</i>	<i>capiant</i>	<i>apponant</i>	

Na klar, am **Kennbuchstaben** - _____ -

Ausnahme: **Kennbuchstabe** - _____ - bei der _____-Konjugation.

laudō, laudāvi, laudātum	moneō, monuī, monitum	audiō, audīvī, audītum	capiō, cēpī, captum	trahō, trāxī, tractum
---------------------------------------	------------------------------------	-------------------------------------	----------------------------------	------------------------------------

Preisfrage: Warum bildet die a-Konjugation eine Ausnahme?

	a-Konjugation	e-Konjugation	i-Konjugation	gem.Konjugation	konsonant. Konj.
	laudare	monere	audire	capere	trahere
Präsens	<i>laud-ō</i>	<i>moneō</i>	<i>audiō</i>	<i>capiō</i>	<i>trah-ō</i>
	<i>laud-ā-s</i>	<i>monē-s</i>	<i>audī-s</i>	<i>capi-s</i>	<i>trah-i-s</i>
	<i>laud-a-t</i>	<i>mone-t</i>	<i>audi-t</i>	<i>capi-t</i>	<i>trah-i-t</i>
	<i>laud-ā-mus</i>	<i>monē-mus</i>	<i>audī-mus</i>	<i>capi-mus</i>	<i>trah-i-mus</i>
	<i>laud-ā-tis</i>	<i>monē-tis</i>	<i>audī-tis</i>	<i>capi-tis</i>	<i>trah-i-tis</i>
	<i>laud-a-nt</i>	<i>mone-nt</i>	<i>audi-u-nt</i>	<i>capi-u-nt</i>	<i>trah-u-nt</i>
Imperfekt	<i>laudā-ba-m</i>	<i>monē-ba-m</i>	<i>audi-ēba-m</i>	<i>capi-ēba-m</i>	<i>trah-ēba-m</i>
	<i>laudā-bā-s</i>	<i>monē-bā-s</i>	<i>audi-ēbā-s</i>	<i>capi-ēbā-s</i>	<i>trah-ēbā-s</i>
	<i>laudā-ba-t</i>	<i>monē-ba-t</i>	<i>audi-ēba-t</i>	<i>capi-ēba-t</i>	<i>trah-ēba-t</i>
	<i>laudā-bā-mus</i>	<i>monē-bā-mus</i>	<i>audi-ēbā-mus</i>	<i>capi-ēbā-mus</i>	<i>trah-ēba-mus</i>
	<i>laudā-bā-tis</i>	<i>monē-bā-tis</i>	<i>audi-ēbā-tis</i>	<i>capi-ēbā-tis</i>	<i>trah-ēbā-tis</i>
	<i>laudā-ba-nt</i>	<i>monē-ba-nt</i>	<i>audi-ēba-nt</i>	<i>capi-ēba-nt</i>	<i>trah-ēba-nt</i>
Futur I	<i>laudā-b-ō</i>	<i>monē-b-ō</i>	<i>audi-a-m</i>	<i>capi-a-m</i>	<i>trah-a-m</i>
	<i>laudā-bi-s</i>	<i>monē-bi-s</i>	<i>audi-ē-s</i>	<i>capi-ē-s</i>	<i>trah-ē-s</i>
	<i>laudā-bi-t</i>	<i>monē-bi-t</i>	<i>audi-e-t</i>	<i>capi-e-t</i>	<i>trah-e-t</i>
	<i>laudā-bi-mus</i>	<i>monē-bi-mus</i>	<i>audi-ē-mus</i>	<i>capi-ē-mus</i>	<i>trah-ē-mus</i>
	<i>laudā-bi-tis</i>	<i>monē-bi-tis</i>	<i>audi-ē-tis</i>	<i>capi-ē-tis</i>	<i>trah-ē-tis</i>
	<i>laudā-bu-nt</i>	<i>monē-bu-nt</i>	<i>audi-e-nt</i>	<i>capi-e-nt</i>	<i>trah-e-nt</i>
Konjunktiv Präsens	<i>laud-__-m</i>	<i>mone-__-m</i>	<i>audi-__-m</i>	<i>capi-__-m</i>	<i>trah-__-m</i>
	<i>laud-__-s</i>	<i>monē-__-s</i>	<i>audī-__-s</i>	<i>capi-__-s</i>	<i>trah-__-s</i>
	<i>laud-__-t</i>	<i>mone-__-t</i>	<i>audi-__-t</i>	<i>capi-__-t</i>	<i>trah-__-t</i>
	<i>laud-__-mus</i>	<i>monē-__-mus</i>	<i>audī-__-mus</i>	<i>capi-__-mus</i>	<i>trah-__-mus</i>
	<i>laud-__-tis</i>	<i>monē-__-tis</i>	<i>audī-__-tis</i>	<i>capi-__-tis</i>	<i>trah-__-tis</i>
	<i>laud-__-nt</i>	<i>mone-__-nt</i>	<i>audi-__-nt</i>	<i>capi-__-nt</i>	<i>trah-__-nt</i>

Also ganz leicht: Konjunktiv Präsens Aktiv 😊

Konjunktiv Präsens	<i>laud-e-m</i>	<i>mone-a-m</i>	<i>audi-a-m</i>	<i>capi-a-m</i>	<i>trah-a-m</i>
	<i>laud-e-s</i>	<i>monē-a-s</i>	<i>audī-a-s</i>	<i>capi-a-s</i>	<i>trah-a-s</i>
	<i>laud-e-t</i>	<i>mone-a-t</i>	<i>audi-a-t</i>	<i>capi-a-t</i>	<i>trah-a-t</i>
	<i>laud-e-mus</i>	<i>monē-a-mus</i>	<i>audī-a-mus</i>	<i>capi-a-mus</i>	<i>trah-a-mus</i>
	<i>laud-e-tis</i>	<i>monē-a-tis</i>	<i>audī-a-tis</i>	<i>capi-a-tis</i>	<i>trah-a-tis</i>
	<i>laud-e-nt</i>	<i>mone-a-nt</i>	<i>audi-a-nt</i>	<i>capi-a-nt</i>	<i>trah-a-nt</i>

Auch nicht schwerer: Konjunktiv Präsens Passiv 😊

Konjunktiv Präsens	<i>laud-e-r</i>	<i>mone-a-r</i>	<i>audi-a-r</i>	<i>capi-a-r</i>	<i>trah-a-r</i>
	<i>laud-e-ris</i>	<i>monē-a-ris</i>	<i>audī-a-ris</i>	<i>capi-a-ris</i>	<i>trah-a-ris</i>
	<i>laud-e-tur</i>	<i>mone-a-tur</i>	<i>audi-a-tur</i>	<i>capi-a-tur</i>	<i>trah-a-tur</i>
	<i>laud-e-mur</i>	<i>monē-a-mur</i>	<i>audī-a-mur</i>	<i>capi-a-mur</i>	<i>trah-a-mur</i>
	<i>laud-e-mini</i>	<i>monē-a-mini</i>	<i>audī-a-mini</i>	<i>capi-a-mini</i>	<i>trah-a-mini</i>
	<i>laud-e-ntur</i>	<i>mone-a-ntur</i>	<i>audi-a-ntur</i>	<i>capi-a-ntur</i>	<i>trah-a-ntur</i>

Leider keine Regel ohne Ausnahme 😞

esse: ***sim, sis, sit, simus, sitis, sint***

also die Formen von esse mit einem pos- davor

posse: ***possim, possis, possit, possimus, possitis, possint***

also die Formen von esse mit einem pro- davor

prodesse: ***prosim, prosis, prosit, prosimus, prositis, prosint***

ire: ***eam, eas, eat, eamus, eatis, eant***

ferre: ***feram, feras, ferat, feramus, feratis, ferant***

😊 Wie gesagt, in ***ut-/ne-Sätzen*** wird der Konjunktiv mit dem Indikativ übersetzt.

Beim Konjunktiv in Hauptsätzen sieht es anders aus. Das kommt in der nächsten Lektion ...

Aber auch das werden keine Tantalusqualen sein!